

Samvirkende Menighedsplejer - et folkekirkeligt socialt arbejde

Juni [02] 2016

Tema: Håb skaber omsorg

– omsorg skaber håb

**Det kristne håb
som mål for diakonien** side 4

**Håbet giver os vinger
som ørne** side 20

Sammen

OM MENIGHEDSPLEJE

SAMVIRKENDE MENIGHEDSPLEJER

Valby Tingsted 7, 2500 Valby
 Telefon 36 46 66 66
 Fax 36 13 06 20
 Giro nr. 9541 - 700 - 1797
 smp@menighedsplejer.dk
 www.menighedsplejer.dk

FÆLLESKONTORETS TELEFONÅBNINGSTID

Mandag - torsdag kl. 10-15
 Fredag kl. 10-12 36 46 66 66

FORMAND FOR FÆLLESUDVALGET

Fhv. kontorchef Ole Foldberg

GENERALSEKRETÆR

Kirsten R. Laursen 36 13 06 21
 kl@menighedsplejer.dk

SOUSCHEF

Elisabeth Thomsen 36 13 06 34
 et@menighedsplejer.dk

ADMINISTRATION

Anne Marie Harbo 36 13 06 22
 Iben Meinertsen 36 13 06 23
 Anne Marie Kær Hornung 36 13 06 35
 Lone Sørensen 36 13 06 46
 Uffe Grønbæk Laugesen 36 13 06 37

UDVIKLINGSKONSULENTER

NORDJYLLAND:
 Birgitte Viftrup Mortensen 20 35 14 16
 bvm@menighedsplejer.dk

LOLLAND-FALSTER:

Mei Petersen 26 89 06 39
 klp@menighedsplejer.dk

SJÆLLAND/KØBENHAVN OG BORNHOLM,

Betina Køster 36 13 06 41
 bk@menighedsplejer.dk
 Nina Baun 36 13 06 39
 nb@menighedsplejer.dk
 Helle Engelsborg Olsen 36 13 06 40
 heo@menighedsplejer
 Eva Christoffersen 36 13 06 31
 ec@menighedsplejer.dk
 Valby Tingsted 7, 2500 Valby

FOLKEKIRKENS FERIEHJÆLP

feriehjaelp
 @menighedsplejer.dk 36 46 66 66
 Der henvises til:
 Mei Petersen eller Iben Meinertsen

AFLASTNINGSTJENESTE

Nina Baun 36 13 06 39
 Ursula Skou 36 13 06 42

INDHOLD

Aktuel kommentar	3
Det kristne håb	4
som mål for diakonien	
<i>v/Helge Kjær Nielsen</i>	
Håb for kirken på landet	6
Kom med i tidsmaskinen!	8
Om det kristne håb	11
Om glæden ved arbejdet	12
i en genbrugsbutik samt nyt fra	
Kirkens Genbrugs årsmøde	
Landet rundt	14
<i>- om menighedsplejers og kirkers</i>	
<i>indsats for flygtninge og asylansøgere</i>	
SMP's årsmøde	16
Nyt om navne	18
Bagsidekommentar	20

BESØGSTJENESTE

Helle Engelsborg Olsen 36 13 06 40
 Eva Christoffersen 36 13 06 31
 Paul-Erik B. Maertens 36 13 06 42
 p-e@menighedsplejer.dk
 Træffetid: tirsdag kl. 10.00-13.00

INFORMATION

Kirsten R. Laursen 36 13 06 21
 Bjørn Andersen
 andersen.st.th@get2net.dk

HJEMMESIDE

ChurchDesk, support@churchdesk.com

RECEPTION OG

FONDEN „DE STILLE STUER“
 Estrella Inostroza Acosta 36 46 66 66

KIRKENS GENBRUG

www.kirkensgenbrug.dk
 Kirsten R. Laursen 36 13 06 21
 Elisabeth Thomsen 36 13 06 34
 Anne Olesen 21 75 25 03
 Vagn Nielsen 20 27 49 14
 Annette B. Iversen 40 16 00 20

FRIVILLIGE

Anne Olesen, Jens Bilberg, Lisbeth
 Schnoor, Bjørn Andersen, Marianne
 Rytto, Helle Axelsen, besøgshunden
 Molly

FORSIDENS FOTO

Det spirende forår er også en kilde til
 håb.

Foto: Bjørn Andersen

Håbet og diakonien

Mange forbinder det kristne håb med håbet om et liv efter døden. Det er da også denne forventning, at vort liv ikke slutter med døden, der er basis for det kristne håb, og sådan er det, fordi Jesu opstandelse var en sejr over døden.

I SMP vil vi gerne tematisere håbet i forbindelse med diakonien. Dette at have et håb om et liv i Guds nærhed er nemlig noget, der bestemmer linjen i menneskets liv allerede her og nu. Her forstås linjen som det, der giver mennesket livsværdi og integritet. Håbet udvirker udholdenhed i trange tider. Håbet er også det, der skaber handlekraft i et menneskes kamp for det gode, ikke bare for sig selv, men også kampen til gavn for de andre.

Der er så meget, der kan udvirke håbløshed i menneskers liv. Det er ikke mindst sygdom, dødsfald og sorg. Her kan andre mennesker træde til og være med til at få håbets grønne farve til at lyse ligesom på en forårs- og sommerdag, som de dage vi oplever netop i denne tid. Selv om det smertefulde ikke forsvinder helt, kan håbet være med til at gøre livet værd at leve trods alt. Menneskers trang til at være sig selv nærmest og holde på deres kan sammen med menneskelig magtskyg og trang til at hævde sig bevirke håbløshed hos de mennesker, der ikke har ret meget hverken af midler, magt eller selvværd. De, der lever uden at have meget til dagen og vejen og ikke har noget at skulle have sagt, kan let komme ud i en tilstand af magtesløshed

og mangel på selvværd. Også her har andre mennesker en forpligtelse til at gå ind og hjælpe dem, der lider af sådanne mangler. På den måde hindrer vi, at uligheden vokser.

En menighedspleje kan handle på rigtig mange måder for at kæmpe mod håbløsheden: Syge og deres pårørende kan tilbydes aflastningsbesøg. Når døden banker på, kan vågetjenesten træde til, og sorgramte kan få støtte gennem individuelle samtaler eller sorggrupper. Også de mennesker, der ikke har fået en rimelig del af goderne, kan få hjælp fra menighedsplejen: Feriehjælp, julehjælp og hjælp til dagen og vejen, når det kniber. Der kan også tilbydes netværk og selvhjælpsgrupper for de sårbare og udsatte, unge og ældre, så at de gennem samværet med andre kan få løsnet op for problemerne og komme i gang med en dialog med ligestillede. Det fremmer håbet om et bedre liv og dermed også handlekraften. Alt dette hører hjemme under menighedsplejens kerneydelser.

Samvirkende Menighedsplejer har som sit sigte at hjælpe sognene og deres frivillige til gennem bestemte indsatser for forskellige målgrupper at gå ind og vende håbløshed til håb og skabe optimisme og livsglæde også hos de mennesker, der har det svært i dagligdagen.

*Kirsten R. Laursen,
generalsekretær*

Lad os bare håbe

– men ikke bare håbe

Af Helge Kjær Nielsen

Overskriften er fra et af Piet Heins mange underfundige, men også tankevækkende Gruk. I virkeligheden er det citerede kun halvdelen af udsagnet, der i sin helhed lyder:

*Dén som bare håber - dén
er den sande tåbe.*

*Lad os bare håbe - men
ikke bare håbe.*

Det er tydeligt, hvad der er Piet Heins anliggende, nemlig at advare mod den passive håben. Denne fare for, at håbet kan gå hånd i hånd med, ja tilmed fremme passivitet, er Piet Hein ikke alene om at have gjort opmærksom på. Eksempelvis er der en, der har kaldt håbet passivitetens søster for på den måde at tydeliggøre den nære sammenhæng mellem håb og passivitet. Egentlig er det heller ikke så underligt, at man kan se håbet og passiviteten som nært forbundne. F.eks. afspejler udsagnet "Nu er der kun håbet tilbage" den forståelse, at vi ikke kan gøre

noget. Skal håbet opfyldes, må andre eller en anden gøre det. Vi kan kun passivt vente.

Det udsagn, at håbet er passivitetens søster, kan høres alene som en konstatering. Det kan Piet Heins Gruk ikke. Piet Hein kalder nemlig den, der bare håber, en tåbe. Lad os bare håbe, siger han. Men hans tilføjelse er vigtig. Vi skal ikke bare håbe.

I Esajas 40,31 er der et tankevækkende udsagn, der lyder sådan: "Men de, der håber på Herren, får nye kræfter, de får vinger som ørne. De løber uden at blive trætte, de vandrer uden at udmattes." Det er et stærkt udtryk for, at det giver kraft og styrke at håbe på Gud. Hos Esajas tænkes der nok i første række på dem, som livet har tæret på, og som i den situation retter håbet mod Gud.

Vender vi os mod Kolossenserbrevet 1,4-5, kan vi imidlertid se, at der er mere at sige om den kraft, som Gud skænker dem, der håber. Dér skriver Paulus til læserne: "Vi har hørt om jeres tro på Kristus Jesus og om jeres kærlighed til alle de hellige, udsprunget af det håb, som venter jer i himlene." Grundtanken er den, at kærligheden udspringer af deres håb, og kærligheden ytrer sig i omsorg og tjeneste for andre. Kort formuleret: Håbet skænker kraft til omsorg – til diakoni. Der er i den sammenhæng også grund til at nævne 1. Timotheusbrev 4,10: "Derfor slider og strider vi, fordi vi har sat vort håb til den levende Gud." Det er ham, som håbet er rettet mod, nemlig Gud, der skænker den kraft og udholdenhed, som omsorgen for andre kræver.

Det hedder et sted, at troen er virksom i kærlighed. Tanken er, at troen på Gud må ytre sig. Det gør den i kærlighed og dermed i omsorg for andre. Nu er sammenhængen mellem tro og håb så snæver og uløselig, at man også kunne

formulere udsagnet: Håbet er virksomt i kærlighed. Det er jo i virkeligheden det, der er tanken i Kol 1,4-5. Håbet er virksomt i kærlighed, og dermed er håbet også virksomt i diakoni. Ja, håbet fremkalder og nærer diakoni.

Håbet vil ikke lade sig bremse. Det holder hele tiden fremtiden åben – også diakoniens fremtid. Håbet holder fremtiden åben ved at være opfindsom – ved hele tiden at kunne finde nye veje, fordi der hele tiden kommer nye opgaver. Man har ofte talt om diakoniens evne til at finde de oversete nicher, og det vil sige oversete mennesker.

Og så skaber håbet glæde. Tanken på frugten af den tjeneste, som håbet giver styrke til at tage op, kalder allerede forud glæden frem – forventningens glæde, og også den giver energi.

Men det må ikke overses, at håbet også bliver udfordret, som det tydeligt er formuleret i følgende linjer:

*Når jeg er træt og trist,
når modet svigter,
når hjertet føles tungt
af sorg og pligter,
når det ser ud,
som håbet altid taber,
da bøjer jeg mig ned
og søger trøst og fred
hos dig, min skaber
(DDS 658)*

Modløsheden kan få det til at se ud, som om håbet altid taber. Det er, hvad der kommer til udtryk i de første linjer. I denne modløshed er der – som det tydeliggøres i de sidste linjer – kun ét at gøre, nemlig at vende sig mod ham, der kan skænke det håb og den kraft, som alle har behov for, og som kalder tjenesten for medmennesket frem.

Lad os bare håbe –
men ikke bare håbe.

Helge Kjær Nielsen

Artiklen er skrevet af tidligere universitetslektor, dr. theol. Helge Kjær Nielsen, som nogle videre refleksioner om sammenhængen mellem håb og diakoni, og som vi har bedt ham bidrage med ud fra hans nyudgivne bog, "Det grænse-løse håb" (Forlaget Ådalen, 192 s., illustreret, pris 200 kr.). Bogen blev anmeldt i Sammen 1/2016.

Kirke på landet

– en kilde til håb

*Af generalsekretær
Kirsten R. Laursen*

Det er glædeligt at opleve, at befolkningen i mange landområder i stigende grad kæmper imod den tendens, der er til at udtrykke sig opgivende om mulighederne ved at være bosat på landet. Der sker en affolkning af de landområder, der ligger i afstand af større byer og hovedfærdselsårer, og landsbyerne begynder nogle steder at få et præg af forladthed og forfald. For at vende den udvikling er der al mulig grund til at kæmpe mod den pessimisme, der gør sig gældende.

Der er først og fremmest behov for at skabe flere relationer mellem de beboere, der bor på landet. Selv om de fleste er pendlere og bruger tid på at køre til og fra arbejde – eller skole, så er det meget vigtigt at fastholde glæden ved at bo sammen. Desværre er mange af samlingsstederne væk, eller de er meget truede, såsom forretninger, skoler og forsamlingshusene. Der skal kæmpes for at bevare det, der er der endnu – eller erstatte det tabte med noget andet.

Her har kirken en central rolle. Kirkens eksistens på landet er også truet mange steder. Sogne lægges sammen, præstestillinger spares væk, og kirkegårde passes i samdrift mange steder. Men en middelalderkirke er ikke lige til at rive ned, og en kirkegård er ikke lige til at nedlægge, så kirken har en chance for at bestå på landet – selv om vilkårene bliver mere og mere vanskelige.

Hvad en kirke kan bidrage med til glæde i et landsbysamfund? Man skal være opmærksom på at bruge kirke, kirkegård og sognelokaler så kreativt

som muligt. Det skal ske i fuld respekt for traditionen. Det skal være attraktivt at komme til gudstjeneste og andre kirkelig-kulturelle begivenheder i kirken. Kirken skal åbne sig ud mod det omgivende samfund og være det samlingssted, det er bestemt til at være. Det kræver kreative menighedsråd, præster og andre ansatte. Sognelokalerne skal åbnes også til folkelige formål, så at sognets beboere får glæde af dette samlingssted i byen. Eller sognelokaler og forsamlingshuset skal være et og samme sted, sådan som dygtige og økonomisk bevidste menighedsråd visse steder får det gennemført sammen med andre ildsjæle på stedet.

Kirken er ikke alene en bygning, men også en menighed af levende sten. Denne menighed skal være en levende organisme, der hele tiden arbejder på at skabe fællesskab i lokalsamfundet. Her gælder det om at være åben over for at komme i dialog med andre aktører, der også vil skabe fællesskaber. Her kan nævnes kommunens lokale aktører, lokalråd og forskellige lokale foreninger. Krisetider gennemleves bedst ved at gå i fællesskab med hinanden.

I Samvirkende Menighedsplejers sammenhæng er det naturligt at nævne, at menigheden på landet også skal være en diakonal menighed. Her er der sociale problemer ligesom i byerne, og mennesker ældes og lever med sorg og savn. Her skal menigheden forstå sin forpligtelse til at skabe liv og vækst ved at gå ud og finde dem, der trænger til at være med i et fællesskab. Her vil det være oplagt at få et samarbejde med kommunerne, der i disse år er blevet åbne over for et udvidet samarbejde med frivillige fra civilsamfundet, om at hjælpe mennesker, der har det svært.

Danmarks største landsbykirke Vestervig Kirke. Foto: Kirsten R. Laursen

Der bor fattige børnefamilier på landet. Her bor også førtidspensionister og kontanthjælpsmodtagere, der lever uden for det pulserende arbejdsliv. Her bor ældre, der er ramt af sorg og ensomhed. Der er de samme problemer som i byerne, men man må på landet finde særlige måder at løse dem på. Her er stikordene især kirkens bygninger, som skal bruges noget mere, og menigheden, der som et hus af levende sten skal være parat til at skabe gode fællesskaber og inddrage de udsatte grupper. Andre stikord er mobilitet og utraditionelle løsninger, hvor både menigheden og lokalsamfundet bryder gensidige fordomme ned.

Lad mig til sidst nævne kirkegårdene. Den danske kirkegårdskultur er helt unik med de smukke små haver, hvor de døde hviler. En kirkegård er et kulturelt mindesmærke om et steds historie og de mennesker, der satte deres præg på historien. Hvorfor ikke arbejde

på at fremme, at kirkegårdene er et sted for vemodets glæde i stedet for at lade døden råde? Vi tror dog på, at der er en verden ud over dette liv, og at livet er større end døden. Hvorfor ikke arbejde på at hjælpe et ældre menneske med at komme ud til graven og besøge sin kære afdøde, hvis det kniber med selv at komme dertil? Hvorfor ikke arrangere fælles ture på kirkegården, hvor afdøde personer erindres sammen med stedets historie? Hvorfor ikke lade konfirmander og minikonfirmander besøge kirkegården og her fortælle dem om havens symboler på, at livet sejrer over døden?

Landsbykirkerne og kirkegårdene er smukke kirkelige og kulturelle mindesmærker om mange århundreders liv på stedet. Det liv skal leves videre. Håbet må råde. Kirken har her som alle steder en forpligtelse til at være et inkluderende fællesskab.

Tidsmaskinen

– en tidslomme til glæde og håb

SMP har juni 2015 - februar 2016 gennemført projekt Tidsmaskinen, finansieret af Socialministeriets PUF-midler, 4 steder i landet: Dianalund,

Nr. Tranders, Haderslev og Lindehøj/Herlev. Vi har spurgt frivillige fra de to sidstnævnte steder om erfaringerne med projektet.

Rapport fra menighedsplejen i Lindehøj:

Et forløb med betydning for familierne

Da vi fik tilbuddet om at komme i betragtning til at deltage i projekt Tidsmaskinen, var vore følelser blandede. Det var midt i sommerferieperioden, flere af menighedsplejens medlemmer var syge eller på anden måde forhindrede i at medvirke, - og samtidig var vi bærede over at være udvalgt til projektet. Vi havde mange spørgsmål og overvejelser ved det indledende møde med Samvirkende Menighedsplejers konsulent Mei Petersen. Men vi blev grebet af tanken, for hvem kunne undlade at gå ind i sådan et projekt?

Vi havde i forvejen kontakt til en del af målgruppen via Folkekirkens Feriehjælp og sognets julehjælp. 4-6 familier skulle deltage. Desværre faldt to af familierne fra ret tidligt i projektet, og gruppen var så på 4 familier.

Processen med at finde de bedst egnede frivillige som gruppeledere til de voksne og til børneaktiviteterne faldt efter nogen tid i hak. Køkkenholdet var en større udfordring, idet det ikke var muligt at skaffe det samme hold til alle mødegangene. Der var heldigvis en del gengangere, så der var både kontinuitet og nye ansigter, hvilket viderebragte indtrykket af, at der var mange,

der var interesserede i, at deltagerne havde det godt hos os.

Gruppemøderne hos de voksne bød bl.a. på emner som Sund og billig mad, At leve med en kronisk sygdom, Gratis fornøjelser, f.eks. bibliotekets mange tilbud.

Til børneaktiviteterne havde vi forskellige legemuligheder i vores Sognehus, hvor projektet foregik, og områdets spændende legepladser og ikke mindst et nærliggende spejdercenter blev flittigt brugt til forskellige udendørs aktiviteter.

De fælles sociale aktiviteter var fremstilling af julepynt og dekorationer med efterfølgende saml-selv-burgere fremstillet af en af sognets præster, en spændende dag med sjov (og sikker) bueskydning og et dagsarrangement med samvær og et spændende program samt mad over bål på spejdercentret.

Familierne i Lindehøj er til julespisning i Tidsmaskinen. Privatfoto

Forældrene har haft mod til at åbne sig i gruppesamtalerne, børnene udfoldede sig med deres tre ledere (en kvinde, hendes teenagedatter og en mand, som endvidere er spejderleder). Midt i disse aktiviteter stod køkkenholdet og tilberedte det fælles måltid, som blev indtaget ved et veldækket og smukt pyntet bord.

Her er andre børnefamilier samlet (i Nykøbing Falster) til Samvirkende Menighedsplejers familienetværksarbejde, som inspirerede os til at udvikle projekt Tidsmaskinen. Foto: Lisbet Jensen

Fællesspisningen på de normale mødedage var en særlig oplevelse for alle medvirkende. Som regel deltog omkring 25 personer. Vi sang bordvers, som deltagerne udbad sig på skrift, da de gerne ville lære de forskellige. Der var en dejlig stemning, og snakken gik livligt. Der var buffet, hvor enhver kunne vælge mad efter sult og smag. Var der mad til overs, fik familierne resterne med hjem. Det var et stort og varmt fællesskab med gensidig respekt, og hvor der var plads og hjerterum til alle.

De deltagende familier ses stadig et par gange om måneden på skift hos hinanden. Hvis vi mødes i byen eller på anden måde er i forbindelse med hinanden, giver de alle uopfordret udtryk for den store betydning, projektet har haft for dem og deres børn, og for de-

res taknemmelighed for at kunne være med.

*Lise Wanning Vognstrup,
Lindehøj Kirkes Menighedspleje*

Rapport fra børnegruppen i Haderslev:

Omsorg for børn i en tillidsfuld relation
I projekt "Tidsmaskinen" var der tilknyttet 6 mødre med i alt 12 børn i alderen 9-15 år og en enkelt på 3 år. Vi var 4 frivillige voksne til børnegruppen. Der var i alt 9 mødegange, hvor vi havde børnegruppen alene de 6 gange; resten var afsat til fælles aktiviteter med mødrene.

Projektet var et helt nyt tiltag i Domsognet, så vi havde naturligvis nogle snakke omkring indholdet for vores samvær med børnegruppen. Alle frivil-

lige havde en baggrund som lærer eller pædagog, så der var mange erfaringer at trække på.

Alle frivillige, mødre og børn startede ud med at få kaffe sammen, og dagen blev ligeledes rundet af med fælles-spisning. Det fungerede rigtig godt, og vi havde her rig lejlighed til at få snakket med børnene og deres mødre. Det var vigtigt for os, at der blev taget godt imod børnene, når de kom; at de følte, vi var glade for at se dem. Især den første gang var det vigtigt, at børnene følte sig trygge ved at blive overladt til nogle fremmede voksne. De blev informeret om, at deres mødre var i et rum nedenunder, og godt måtte forstyrres, hvis man blev ked af det. Det blev der dog på intet tidspunkt brug for.

De første mødegange fik alle børn, mødre og frivillige et navneskilt, så vi lige kunne lære hinandens navne. Som start samlede vi alle børn i en rundkreds, hvor vi først sang en sang, og efterfølgende blev en hold kastet, og man sagde sit navn og alder og fortalte lidt om sig selv, f.eks. hvad har du lavet i weekenden? Efterfølgende kunne børnene frit vælge at spille et spil, spille bordtennis, tegne eller deltage i en kreativ aktivitet, som en af de frivillige stod for. F.eks. lavede de lygtemænd – udhulede græskar til halloween – og ristede kernerne i ovnen som snack. Senere i forløbet, da børnene og vi havde lært hinanden godt kende, havde vi nogle oplevelser uden for huset. Vi var bl.a. på vores lokale kultur-/aktivi-

tetshus, hvor de lavede ting i glas til julegaver, og vi var på "orienteringsløb" i vores lokale domkirke. Vi frivillige mødte ind en halv time før mødre og børn for at kunne gøre klar, og også for at vi lige kunne snakke om, om der var noget omkring familierne, vi skulle vide og tage hensyn til.

Som frivillige i børnegruppen har vi bestræbt os på at være nærværende og at vise interesse og omsorg. Jeg tænker, det er lykkedes for os, idet mødrene hver gang gav udtryk for, at børnene havde glædet sig til at komme; og vi kunne se, de var glade for at se os. Vi følte, de havde tillid til os, idet de betroede os mange ting fra deres liv. Dejligt var det også at opleve, at børnene blev trygge ved hinanden og fik skabt nogle relationer. Vi stillede ikke en masse krav til børnene – vi var sammen for at hygge os og have det sjovt – vi var hverken deres lærer, pædagog eller en psykolog. Vi var en flok voksne, der var der for dem og havde god tid. Jeg håber, det er en oplevelse, de vil kunne bruge senere i livet. Som en af mødrene udtrykte det: "Utroligt, at så mange frivillige vil bruge så meget tid på os." Mødre og børn har udtrykt ønske om, at Tidsmaskinen kører videre; så vi kan vist konkludere, at projektet har været en succes.

*Wencke Vial fra Tidsmaskine-gruppen
fra Haderslev Domsogn og Gl. Haderslev Sogn*

Samvirkende Menighedsplejers regionale konsulenter, der stod for Tidsmaskinen, har forfattet en manual til "Tidsmaskinen", som sogne med interesse for noget lignende er velkomne til at anvende. Den findes på SMP's hjemmeside på <http://www.menighedsplejer.dk/index.php?id=37>.

Håb og handlekraft

– diakoniens energi

Himmel og jord
Dybder af uendelighed
- det er, hvad vi fyldes af,
når vi betragter Himlen
og tænker: universet.
Dybder af godhed
- det er, hvad vi fyldes af,
når vi hører ordet Himlen
og tænker: Gud.

Vi plejer at bede,
at din vilje må ske "som i himlen således
også på jorden",
men ofte må vi spørge: hvor er forbindelsen?

Vi kan beskrive jordens tilstand
menneskers vilkår
og universets dybder
med større og større indsigt.
Og vi har ord om HÅB og ord om tro
og længsel efter kærlighed
på jorden som i himlen.
Men hvor er forbindelsen?

Det er den, vi igen og igen må bede dig
om,
du Gud, der er i himmel og på jord,
og som valgte jorden som dit hjem.
Du har med Jesus Kristus vist,
at det, vi længes efter, og det, vi lever i,
kan forbindes.
Puf nu til os
og giv os mod
til at skabe ordentlige vilkår for andre
på jorden
end os selv.
Skub til os med din Ånd,
så glæden over Dig
og længslen efter Dit
får os ud over os selv.

Inger Hjuler Bergeon

Lad jer forvandle

Enhver diakonal handling står i en sammenhæng af tro og håb. Den er udtryk for den kærlighed, som har sin kilde i Gud. På den måde får den dia-

konale handling en transcendental og fornuftsoverskridende dimension, som kun Gud kender konsekvenserne af. I den gamle klostertradition blev troen på, at det virkelig er sådan, udtrykt gennem formelen "ora et labore" (bed og arbejde). Det er ikke to aktiviteter, som skal udøves adskilt fra hinanden. Tværtimod sker de i en vekselvirkning, således at bønner bringer arbejdets hverdag frem for Guds ansigt, mens arbejdet bringer bønnens erfaring af Gud ind i hverdagens virkelighed.

Her mener jeg at se konturerne af en diakonal spiritualitet. Af en tro, som stræber efter at få et glimt af en dybere sammenhæng mellem tro og tjeneste, i tillid til, at Gud giver fremtid og håb. I økumenisk sprogbrug bliver begrebet "transformation" stadig oftere brugt som udtryk for det, vi gerne vil skal ske, og som går meget dybere end erindringer af forskellig art om, hvad mennesker kan magte at realisere. For kristne knytter forventningen om forvandling til Skaberens aktive omsorg for alt, som har fået givet liv, til Frelseren, der ligesom hvedekornet blev lagt i jorden, således at død kunne vendes til liv, til Trøsteren, som venligt giver del i sin livgivende ånd til oprejsning, tro og tjeneste.

Kjell Nordstokke, 2003

God og optimistisk stemning på

Kirkens Genbrugs årsmøde

Fredag d. 15. april 2016 mødtes en engageret flok på 27 frivillige fra genbrugsbutikkerne og fire medarbejdere fra Samvirkende Menighedsplejer til årsmøde for Kirkens Genbrug på Hotel Nyborg Strand. Der blev aflagt beretning om det forløbne år med genbrug, bl.a. om et meget vellykket efterårskursus på Kursuscenter Brogaarden i Strib i oktober og et par gode regionale kurser i januar i hhv. Skt. Jakobs Kirke på Østerbro og i Skanderup ved Kolding. Indtægter og udgifter for SMP på landsplan blev nævnt, og det blev drøftet, hvor vigtigt det er, hvis SMP og butikkerne kan reducere noget af de i alt 6 mio. af den samlede indtjening i butikkerne, som går til butikkernes egne omkostninger (husleje og meget andet).

Man var inde på forskellige momspro-

blematikker i forbindelse med genbrug (momsrefusion og moms af re-designede varer). Der var valg til Landsudvalget for Kirkens Genbrug. Nogle medlemmer fra det gamle Landsudvalg udtrådte og erstattedes af nye, og senere konstituerede Landsudvalget sig med et skifte på både formands- og næstformandsposten: Som formand blev Christian Friis Damgaard, KG Glostrup, afløst af Ruth Lodberg, KG Aalborg, og ny næstformand efter Niels Jensen, KG Kolding, blev Esper Silkjær, KG Glostrup.

Det kommende efterårskursus blev påbegyndt planlagt ud fra deltagerens ønsker, og der blev uddelt en ny-fremstillet plakat til butikkerne, hvor man byder velkommen til mennesker fra fremmede kulturer på forskellige sprog. Plakaten er illustreret og fortæller gan-

Her ses Knud Bille forrest til venstre sammen med nogle af de andre deltagere på KG's årsmøde. Foto: Kirsten R. Laursen

Fra Kirkens Genbrug Sønderborg: Kørselsholdet sammen med Erling (th.) og Vibeke ved kaffen med hjemmebagt kringle. Foto: Knud Bille

ske kort om formålet med butikken, at priserne er faste, og at alle medarbejdere er frivillige.

I tilknytning til vort bladtema Håb stillede vi følgende spørgsmål til en af deltagerne på årsmødet, butiksleder Knud Bille, Kirkens Genbrug, Sønderborg:

Hvad giver glæde ved at arbejde i en Kirkens Genbrug?

Knud svarer følgende:

Først er der en tilfredsstillelse i at hjælpe mennesker i nød. At kunne give overskuddet fra butikken videre, så man kan hjælpe de steder, hvor der virkelig trænges til en opmuntring i dagligdagen, ved at kunne give et økonomisk bidrag.

Der er også glæden ved at kunne hjælpe kunderne med en ting, de mangler. Bare det at tale med kunderne i butikken giver også en vis glæde. Når en kunde efterspørger en bestemt vare, det kan være porcelæn, møbler eller en bog, er det en stor tilfredsstillelse at

kunne hjælpe nu eller senere. Det er for en stor del de samme kunder, der kommer igen og igen, og så man får et kundeforhold til dem. Der kan gå lang tid, før man har varen, og desto større bliver tilfredsheden med at kunne levere. Vi har kunder til bestemte varegrupper, bl.a. bøger og LP-plader. Når vi har varerne, kontakter vi kunderne.

Samværet med medarbejderne er også en tilfredsstillelse for medarbejderne, hvor man over kaffen kan drøfte forskellige ting, enten private eller ting, der vedrører butikken. Glæden ved at mødes med de personer, man samarbejder med i det daglige, er også et afbræk i dagligdagen. Man får et godt sammenhold på de forskellige vagthold.

Det er, hvad jeg umiddelbart forestiller mig er glæden ved at arbejde i en Kirkens Genbrug.

Ønsker man i en menighedspleje at oprette en Kirkens Genbrug sammen med SMP, hører vi gerne fra jer.

Landet Rundt

Hvordan tager menighedsplejen og genbrugsbutikken bedst imod asylansøgere, flygtninge og andre nydanskere?

Rapport fra en workshop fra Samvirkende Menighedsplejers årsmøde april 2016

Roskilde Domsogns indsats for asylansøgere

Diakonimedarbejder Anders Klemmed Meldgaard, der var særligt inviteret, berettede om, hvordan kirke og menighedspleje er gået sammen om at arrangere engelsksprogede gudstjenester med efterfølgende spising for asylansøgere, det sidstnævnte varetaget af sognets menighedspleje. Det sker en søndag om måneden. Der ligger asylcentre både i selve Roskilde og i Avnstrup, ca. 20 km. fra Roskilde. Fra asylcentret i Roskilde hjælper frivillige asylvenner deltagerne med at komme ind, og fra Avnstrup køres deltagerne ind med bus. Det er vigtigt her at have nogle allierede ud i centrene, der støtter asylansøgerne i at komme af sted.

Både gudstjeneste og spising er meget velbesøgt af mennesker fra mange forskellige kristne trosretninger, og der er også muslimer imellem. Der er stor glæde over den fælles spising, hvor også danskere deltager, og man benytter samværet til at introducere asylansøgerne for dansk sprog og kultur. Man opfordrer ved spisningen meget til, at

danskerne tør involvere sig.

Man arbejder lige nu på at knytte nye aktiviteter til dette arrangement: En sangcafé, hvor man sammen synger danske sange og på den måde får skabt kontakt og letter tillæringen af det danske sprog.

Der er den udfordring i at få skabt varige relationer med asylansøgerne, at de fleste af dem flytter ud efter en tid: De, der får asyl, flytter til en anden lokalitet i Danmark, mens de, der ikke får det, rejser ud af landet igen. De varige relationer opstår ikke ved den aktivitet, men aktiviteten betyder, at asylansøgerne har noget at se frem til og glæde sig til, mens de er på centret.

Korte nyheder

Forskellige deltagere i workshoppen kunne fortælle om andre erfaringer med flygtninge og nydanskere, man gør sig i menighederne:

Folkekirker og frikirker i Holstebro er netop gået sammen i et forum for sammen at søsætte tiltag til gavn for asylansøgere og flygtninge: Dåbsundervisning og fredagscaféer er ved at blive planlagt.

I Grønnevang Kirke i Hillerød har en gruppe frivillige oprettet en sprogcafé for flygtninge og andre nydanskere.

خوش آمدید

مفاد به مؤسسات خیریه انتقال پیدا میکند

به این دلیل قیمت های ما ثابت است

ما رایگان کار میکنیم

Kirkers og genbrugsbutikkers gode modtagelse af asylansøgere, flygtninge og nydanskere drøftes i workshoppen på Samvirkende Menighedsplejers årsmøde. Foto: Kirsten R. Laursen

WELCOME

**THE PROFIT FROM THIS STORE IS
FOR CHARITY
THEREFORE THE PRICE IS NOT
NEGOTIABLE
THE PERSON BEHIND THE DESK IS
WORKING AS A VOLUNTEER**

I Vejen Sogn arbejdes med tværkulturelle aftener med minigudstjeneste og spising for flygtninge, som også inviteres med til særlige gudstjenester i løbet af året, og man finder kontaktfamilier til flygtningene.

I Diakonien Hus i Tingbjerg mødes mennesker af anden etnisk herkomst med socialt udsatte danskere. Nydanskerne indgår fint i samværet og tager flere og flere frivillige opgaver på sig.

I Nykøbing F. har en migrantmenighed fra Eritrea netop fået lov til at holde gudstjeneste i en af kirkerne.

Nydanskere som handlende og frivillige handlende i genbrugsbutikkerne

Som nævnt s. 12 har SMP netop fremstillet en plakat, der rådgiver de mange asylansøgere og flygtninge, der opsøger genbrugsbutikkerne som kunder. Det er meget vigtigt, at de tages godt imod, men også at de lærer butikernes kultur at kende.

Desuden oplever man også så småt ude i butikkerne, at flygtninge og nydanskere opsøger butikkerne for at blive frivillige. KG Kolding kunne i workshoppen fortælle, hvordan en sprogskole i Kolding sender nydanskere ud i praktik i butikken, fordi man har erfaret, at genbrugsbutikken med sit uformelle fællesskab mellem de frivillige er et godt sted at lære det danske sprog. En undersøgelse af nydanskernes frivillige arbejde bekræfter dette og viser også, at mange af fremmed etnisk afstamning opsøger genbrugsbutikkerne for at blive frivillige, fordi de ser arbejdet i butikken som et første skridt på vejen til senere at få et lønnet job i landet.

Et årsmøde med ”Mennesket i centrum”

Dette var temaet, da Samvirkende Menighedsplejer på en skyet og blæsende forårsdag d. 16. april holdt årsmøde på Hotel Nyborg Strand. Deltagerne var repræsentanter for menighedsplejer med medlemskab af SMP, for menighedsråd med samarbejdsaftale og for Kirkens Genbrugs butikker. Desuden deltog alle ansatte i SMP.

Årsmødet blev indledt med andagt ved næstformand i SMP's Fællesudvalg Erik Ladegaard. Hovedindlægsholderen var cand. scient. pol. Jonas Norgaard Mortensen, kendt fra tænketanken CURA og kendt fra flere bøger, der går ind på temaet de personlige relations betydning og om nutidens behov for at vende tilbage til de rodfæstede værdier. Hertil hører de kristne værdier. De knap 90 deltagere i årsmødet fik et letforståeligt og engageret oplæg om, hvor vigtigt det er, at det enkelte menneske udfolder sig i fællesskab med andre i stedet for at skulle hævde

sig selv i et umenneskeliggørende individorienteret og stressfremkaldende konkurrencesamfund. Indlægget gav stof til eftertanke og en oplevelse af, at det, menighedsplejerne arbejder med, netop hører til det rodfæstede liv og skaber gode relationer mellem mennesker.

Efter en god frokost med tid til, at deltagerne fik talt og udvekslet erfaringer med hinanden, indledtes det ordinære årsmøde med en beretning fra formanden for SMP's Fællesudvalg Ole Foldberg. Han havde valgt at tale om "Sorrige og glæde" i relation til SMP's arbejde. Det giver anledning til bekymring, at visse af SMP's arbejdsgrøner ikke mere kan hente offentlig støtte, og at regnskabet for 2015 endte i et mindre underskud. Til gengæld har der været glæde over de mange gode projekter i SMP for sårbare børnefamilier, ensomme, sygdomsramte, sorgramte og døende, alt sammen kerneopga-

Udsnit af deltagerne på SMP's årsmøde 2016. Foto: Kirsten R. Laursen

To glade årsmødedeltagere fra Opstandelseskirken i Albertslund, Anny Holmkvist og Kirsten Kirk. Foto: Kirsten R. Laursen

ver inden for organisationens arbejde, både lokalt i menighedsplejerne og centralt i SMP. Der udvikles på alle disse områder og opnås gode resultater.

Årsregnskabet for 2015 og budgettet for 2016 blev fremlagt af souschef Elisabeth Thomsen, og ved valget til Fællesudvalget var der genvalg af 3 medlemmer samt nyvalg af 1 medlem. Genvalgt blev fra København Ole Foldberg samt Svend Paludan-Müller, der i år i lighed med tidligere år var årsmødets dirigent. Genvalgt blev endvidere Malene Højbjerg Tarp fra Aalborg, og nyvalgt til Fællesudvalget blev sognepræst i Kapernaum Sogn i København NV Birgitte Fabritius de Tegnagel.

Sidste del af årsmødet var som tidligere år også i år workshops, som deltagerne havde kunnet melde sig til ved ankomsten. Der var workshops med følgende temaer:

- Menighedsplejernes rolle ved kirkernes modtagelse af asylansøgere og flygtninge samt modtagelsen af flygtninge og nydanskere i genbrugsbutikkerne.
- Menighedsplejernes ansvar for ældre som en forpligtelse, der

altid er til stede, og som må efterleves ud fra nutidens behov og muligheder.

- Behovet for gode metoder til, at frivillige og kunder i genbrugsbutikkerne får et godt kendskab til SMP.
- Fundraising-metoder i menighedsplejerne.
- Re-design som nyt indsatsområde i genbrugsbutikkerne samt behovet for reklame for Kirkens Genbrug.
- Familiearbejdet og diakonien.
- At finde mennesket og møde det, hvor det er – et perspektiv, der er vigtigt for frivilligt arbejde ud fra en kristen livsindstilling.

Temaet "Mennesket i centrum" afspejlede sig også i de mange hyggelige samtaler og relationer på kryds og tværs årsmødedeltagerne imellem. Her hørte man nyt og blev klogere ved at erfare, hvad de andre menighedsplejer og de andre genbrugsbutikker arbejder med. Der var en god stemning, og deltagerne skiltes med et "på gensyn" næste år.

Nyt om navne

Et skifte på posten som chefsekretær:

Farvel til Eva Nørregaard

Sekretær for Fællesudvalget og for generalsekretæren, Eva Nørregaard, rundede de 65 år i april og har valgt lidt ind i juni at sige farvel til jobbet som chefsekretær. Mange i landets menighedsplejer har talt i telefonen eller mailet med Eva, fordi hun blandt mange andre gøremål har bistået generalsekretæren

i at varetage kontakten til menighedsplejer og menighedsråd. Eva har ofte informeret om de vedtægter og samarbejdsbetingelser, der er for tilmeldte menighedsplejer og menighedsråd, og har sendt Start-Tips ud til nye sogne, der ville i gang med menighedspleje. Har man haft lokale problemer i menighedsplejen, har Eva ofte lagt øre til, når nogen har ringet ind.

Fællesudvalget og generalsekretæren har haft en dygtig og arbejdsom sekretær i Eva, og deltagere i vore årsmøder, konventer og møder i Fællesudvalget har erfaret, hvordan alting har været i meget fin orden omkring afviklingen af møderne. Det skyldtes ikke mindst en meget professionel indsats fra Eva, der har været praktisk ansvarlig samt referent for disse møder.

Sidst og ikke mindst har Fællesudvalget, generalsekretæren og alle kollegerne i SMP haft en uvurderlig solstråle og humørbombe i Eva. Selv i de mest pressede situationer har Eva kunnet bevare hovedet koldt og hjertet varmt, og så har hun haft en helt særlig humor og friskhed. Derfor vil alle vi, der i næsten 8 år har arbejdet sammen med Eva, synes, at noget vigtigt mangler, når hun forlader SMP. Vi ønsker alt det bedste for Eva i hendes 3. alder, og vi ved, at hun har rigtig mange aktivite-

ter, hun glæder sig til som pensionist at få god tid til. Tak for mange års dejligt samarbejde!

Velkommen til Rie Harbo

Som ny chefsekretær har SMP pr. den 1. juni 2016 ansat Anne Marie Harbo, i daglig tale kaldet Rie Harbo. Rie er 52 år og har foruden en bachelor som antropolog og projekterfaringer inden for dette fag også mange år som sekretær med i sin erfaringsbagage. Rie er veluddannet inden for sekretærfaget, og hun kommer til Samvirkende Menighedsplejer, efter at hun siden 2007 har været administrativ medarbejder i Styrelsen for Dataforsyning og Effektivisering, tidligere kaldet Geodatastyrelsen og tidligere igen Kort- og Matrikelstyrelsen. Senest har hun arbejdet der som chefsekretær i direktions forkontor og har også bistået med mange opgaver i de faglige afdelinger.

Rie kunne godt tænke sig at prøve kræfter med en lille arbejdsplads, hvor der er mere overskuelighed i processen mellem planlægningen og udførelsen af opgaverne, og hun vil gerne arbejde selvstændigt med opgaverne et sted, hvor mål og rammer er tydelige og tilliden til medarbejderne høj. Det mener vi at kunne leve op til. Vi glæder os til at samarbejde med Rie og hilser hende velkommen i jobbet som chefsekretær i SMP. Vi er sikre på, at hun har lige så meget godt at bringe, som vi har fået med Eva.

Kirsten R. Laursen

**I stedet for en bårebuket
eller en gave til en rund dag:**

Giv et bidrag til ”De Stille Stuer”

Støt derved SMP's landsdækkende ud-
deling af hjælp til økonomisk dårligt
stillede og støt Københavns Under-
støttelsesforenings hjælpevirksomhed
i København.

I stedet for en bårebuket ved begravel-
sen eller en gave til nogen, der ikke
mangler noget, så lad din gave tilfalde
dårligt stillede danskere og støt ”De
Stille Stuer”. Navnet og arbejdsgrenen
går helt tilbage til 1920'erne. Da talte
man om ”de stille stuer”, hvor livet var
gået i stå, fordi beboerne ikke havde til
dagen og vejen. Sådanne steder findes
endnu den dag i dag.

De indsamlede midler deles med Kø-
benhavns Understøttelsesforenings Legat-
fond efter en gammel aftale. SMP

bruger en stor del af indtægterne her-
fra til den årlige julehjælp. Legatfon-
den anvender typisk det indsamlede
til hjælp til betaling af husleje, lys, gas
eller nødvendige anskaffelser. Begge
organisationer oplever for tiden et pres
i form af flere ansøgere og har brug for
opbakning i arbejdet.

Gavegivere kan kontakte ”De Stille
Stuers” administration ved henvende-
lse til Samvirkende Menighedsplejer
på tlf. 36 46 66 66, eller på smp@
menighedsplejer.dk. Herfra sendes en
hilsen til den pårørende eller den, der
fejrer en mærkedag, med besked om, at
NN har skænket beløbet til minde om
afdøde eller til glæde for den, der har
en mærkedag.

Støt Samvirkende Menighedsplejer

og gør brug af SMP's tilbud

Personligt støttemedlemskab:

For 300 kr. pr. år modtager man bladet
Sammen, inviteres til årsmødet samt
inviteres til møder og kurser til rabat-
pris, og så støtter man en god sag. Vi

vil rigtig gerne
have mange per-
sonlige medlemmer!

Henvendelse på tlf. 36 46 66 66.

OBS!

Som støttemedlem har du mulig-
hed for at leje en ferielejlighed
i Spanien med rabat.

Håbet giver os vinger som ørne

På s. 176-177 i Helge Kjær Nielsens bog (jf. s. 4-5) citeres salmen "Ved du ikke at Gud er Gud" af Inge Hertz Aarestrup, digtet med inspiration fra et udsagn i Esajas kap. 40, vers 31. Vi citerer her vers 2 og vers 5 af salmen:

Løft dit øje og se hans spor
Gud som skabte den vide jord.
Kloder roterer og stubbe får skud
Ingen kan udforske visdom hos Gud
De som håber på ham
får kræfter
udmattes ikke

.....

Ved du ikke at Gud er god
Han som rejser det faldne mod.
Gravene åbnes og solen står op
døde går ud med en levende krop.
De som håber på ham
får vinger
vinger som ørne.

Samvirkende Menighedsplejer

Valby Tingsted 7, 2500 Valby. Tlf. 36 46 66 66 Fax. 36 13 06 20,
www.menighedsplejer.dk
Giro nr. 9541 - 7001797, Sydbank reg. nr. 8075, kontonr. 2018699

Redaktion:

Generalsekretær Kirsten R. Laursen (ansv.)
Bjørn Andersen (lay-out)

Tryk BORDING A/S

ISSN - Nr.: 1396 – 88803

